

GLANDULAE ORIS — SLINNÉ ŽLÁZY ÚST

- četné žlázy s vývody do dutiny ústní;
- jejich produktem je **slina** — SALIVA, proto se označují jako **žlázy slinné**
 - GLANDULAE SALIVARIAE.

EXISTUJÍ DVA TYPY:

A) GLANDULAE SALIVARIAE MINORES – **drobné slinné žlázy** — uložené jako tubulosní až tuboalveolární rozvětvené žlásky ve slizničním a v podslizničním vazivu (na některých místech zasahují až do svaloviny);

A) GLANDULAE SALIVARIAE MAJORES – **velké slinné žlázy** — vysunuté jako kompaktní větší orgány dále od sliznice a ústící samostatnými velkými vývody — *ductus* — na povrch sliznice.

GLANDULAE SALIVARIAE MINORES

- jsou roztroušeny v dutině ústní a podle polohy se označují jako:
 - GLANDULAE LABIALES
 - BUCCALES,
 - MOLARES (tvářové v oblasti stoliček),
 - PALATINAE,
 - LINGUALES.

Všechny malé slinné žlázy vytvářejí slinu průběžně, trvale.
Pokud nejsou zastaveny SYMPATIKEM.

GLANDULAE SALIVARIAE MAJORES
vytvářejí slinu na nervový podnět.

K velkým slinným žlázám patří:

- GLANDULA PAROTIS
- GLANDULA SUBMANDIBULARIS
- GLANDULA SUBLINGUALIS

GLANDULA PAROTIS — ŽLÁZA PŘÍUŠNÍ

- je největší slinná žláza,
- čistě serosní (produkuje řídký sekret – serosní),
- uložena na RAMUS MANDIBULAE a za ním.

Dělení:

- PARS SUPERFICIALIS – povrchový lalok, uložený **nad** větvením **n. facialis**.
- PARS PROFUNDA – hluboký lalok, uložený **pod** větvením **n. facialis**.

Vývod žlázy:

- DUCTUS PAROTIDEUS
 - přes přední okraj M. MASSETER
 - skrze M. BUCCINATOR
 - do VESTIBULUM ORIS,
 - ústí na PAPILLA PAROTIDEA, jež je uložena ve výši korunky 2. horní stoličky.

Podél vývodu bývá vysunuto několik drobnějších lalůčků žlázy:

- GLANDULA PAROTIS ACCESSORIA.

Cévní a nervové zásobení GLANDULA PAROTIS:

Tepny jsou větve z:

- A. TEMPORALIS SUPERFICIALIS
- A. MAXILLARIS
- A. AURICULARIS POSTERIOR
- A. TRANSVERSA FACIEI ← A. TEMPORALIS SPF.

Žíly:

- V. RETROMANDIBULARIS

Mízní odtok:

- NODI LYMPHATICI CERVICALES SUPERFICIALES
- NODI LYMPHATICI CERVICALES PROFUNDI

Inervace:

SYMPATICKÁ:

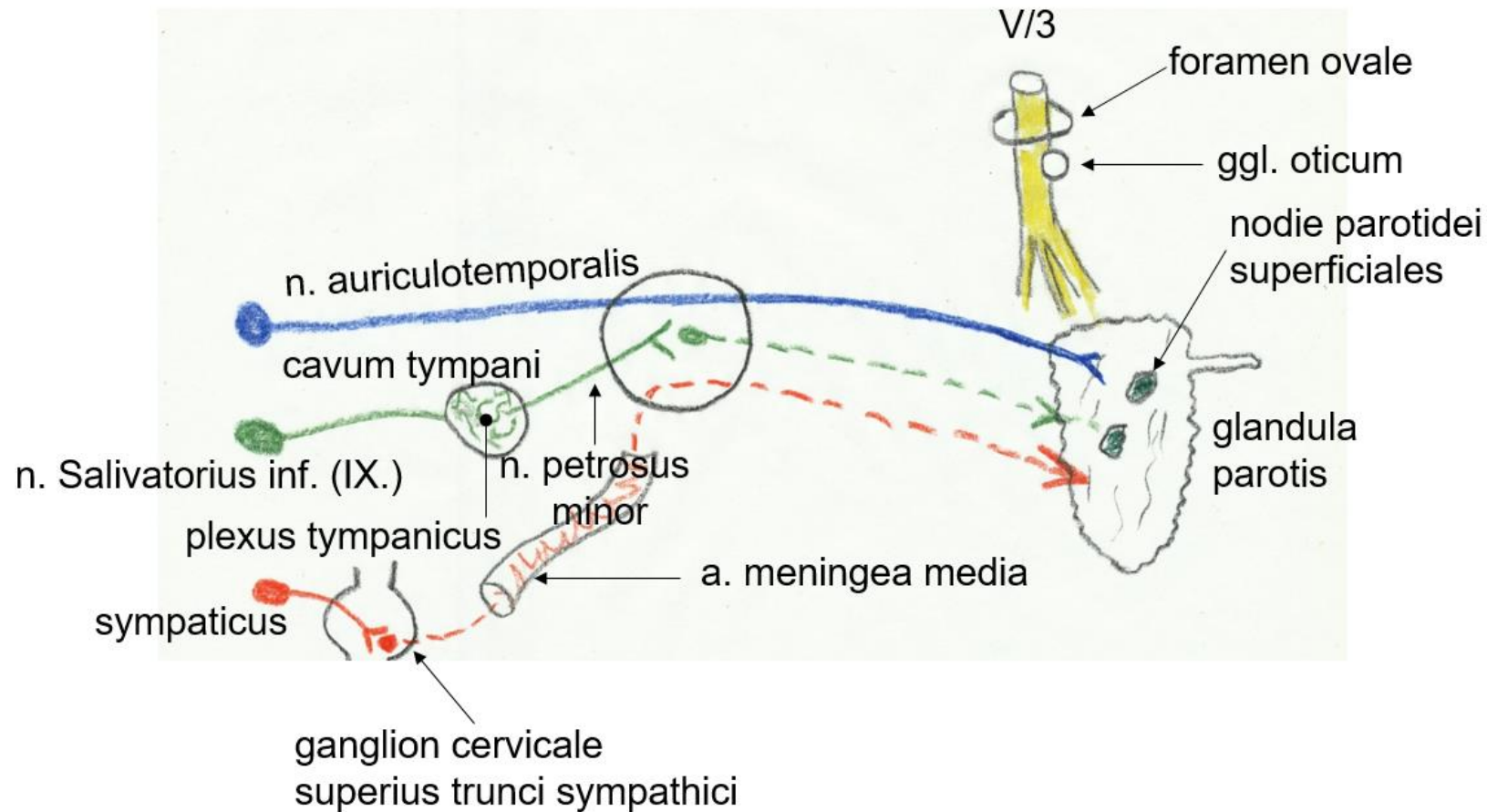
- pleteň dle tepen – přepojení v GANGLION CERVICALE SUPERIUS TRUNCII SYMPATHICI

PARASYMPATICKÁ:

- vlákna z GANGLIUM OTICUM ← N. PETROSUS MINOR ← PLEXUS TYMPANICUS ← N. TYMPANICUS ← N. IX. ← NC. SALIVATORIUS INF.

SENZITIVNÍ:

- cestou N. AURICULOTEMPORALIS – větev V/3

GLANDULA SUBMANDIBULARIS — ŽLÁZA PODČELISTNÍ

- ze shora do ní vstupuje částečně N. LINGUALIS
- uložena téměř celá pod M. MYLOHYOIDEUS,
- může zdánlivě srůstat s GLANDULA SUBLINGUALIS

Vývod **glandula submandibularis** je:

- DUCTUS SUBMANDIBULARIS — obtáčí zadní okraj **m.mylohyoideus** a ústí na.
 - CARUNCULA SUBLINGUALIS – slizniční hrbolek na každé straně **frenulum linguae** – ústí zde
- DUCTUS SUBMANDIBULARIS
- DUCTUS SUBLINGUALIS MAJOR

Cévní a nervové zásobení GLANDULA SUBMANDIBULARIS:

Tepny jsou větve z:

- A. FACIALIS
- A. LINGUALIS

Žíly:

- V. FACIALIS
- V. LINGUALIS

Mízní odtok:

- NODI LYMPHATICI SUBMANDIBULARES
- NODI LYMPHATICI CERVICALES PROFUNDI

Inervace:

SYMPATICKÁ:

- pleteň dle tepen – přepojení v GANGLION CERVICALE SUPERIUS TRUNCII SYMPATHICI

PARASYMPATICKÁ:

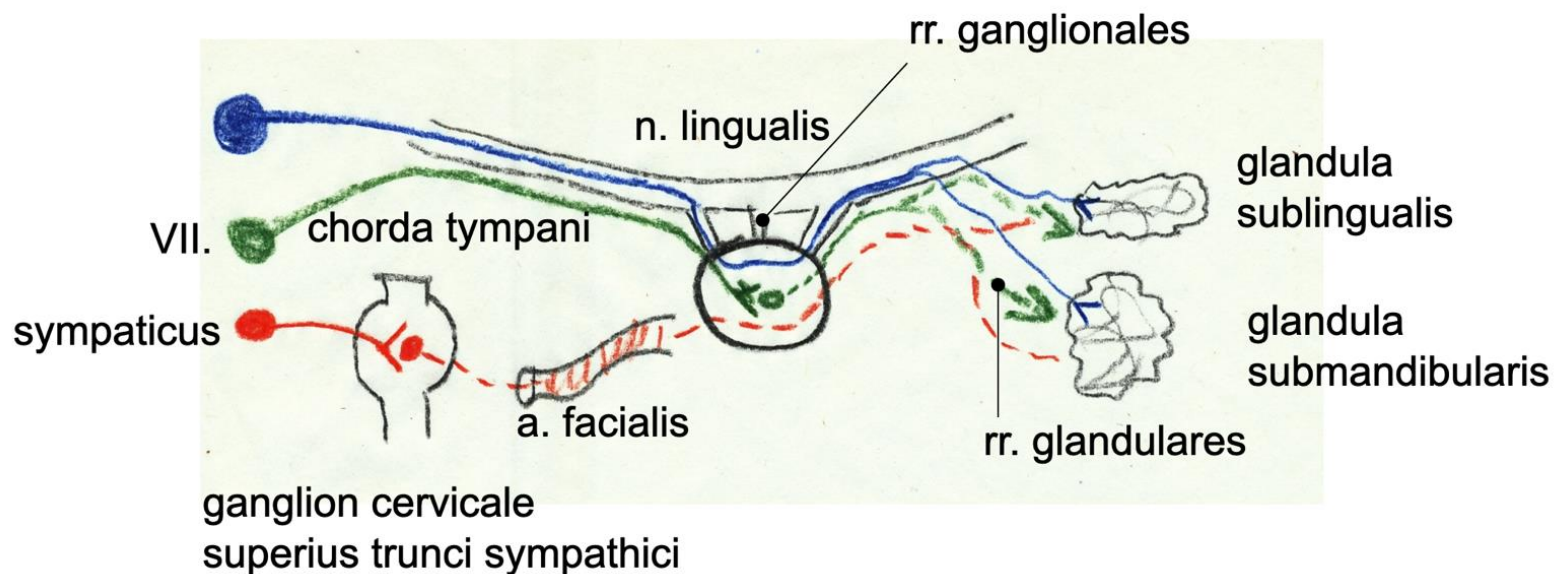
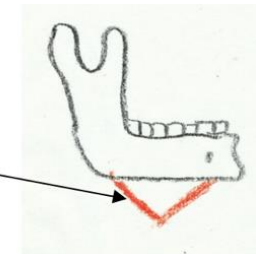
- vlákna z GANGLIUM SUBMANDIBULARE ← N. LINGUALIS ← CHORDA TYMPANI – N. VII. ← NC. SALIVATORIUS SUP.

SENZITIVNÍ:

- cestou N. LINGUALIS → V/3 → V → NC. PONTINUS či NC. TRACTUS SPINALIS

4. GGL. SUBMANDIBULARE

- leží v trigonum submandibulare
- je zavěšeno na n. lingualis (V/3)

GLANDULA SUBLINGUALIS — ŽLÁZA PODJAZYKOVÁ

- leží na spodině ústní dutiny mezi JAZYKEM a TĚLEM MANDIBULY
- s větším počtem vývodů (deseti až dvanácti žláz), je uložena na **diaphragma oris**.

Vývody žlázy podjazykové jsou:

- DUCTUS SUBLINGUALIS MAJOR – hlavní vývod podjazykové žlázy, ústí spolu s **ductus submandibularis** na **caruncula sublingualis**.
- DUCTUS SUBLINGUALES MINORES – až o 40 malých vývodů podjazykové žlázy, které ústí na **plica sublingualis** a na **caruncula sublingualis**.

Tepny jsou větve:

- A. SUBLINGUALIS ← A. LINGUALIS
- A. SUBMENTALIS ← A. FACIALIS

Žíly:

- V. SUBLINGUALIS
- V. SUBMENTALIS

Mízní odtok a inervace stejná jako u **gl. submandibularis**:

